



SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (111.)

29 czerwca 2022 r.

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie bezpieczeństwa informacji w instytucjach, organach, urządach i agencjach Unii – COM(2022) 119.
2. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w instytucjach, organach, urządach i agencjach Unii – COM(2022) 122.
3. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) oraz dyrektywę Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów – COM(2022) 156.
4. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przekazywania danych środowiskowych z instalacji przemysłowych i ustanowienia Europejskiego Portalu Emisji Przemysłowych – COM(2022) 157.
5. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylającego dyrektywę 2009/125/WE – COM(2022) 142.
6. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020 i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 305/2011 – COM(2022) 144.
7. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób, które angażują się w debatę publiczną, przed ewidentnie bezpodstawnymi lub stanowiącymi nadużycie postępowaniami sądowymi („strategiczne powództwa zmierzające do stłumienia debaty publicznej”) – COM(2022) 177.
8. Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2011/83/UE w zakresie umów o usługi finansowe zawieranych na odległość oraz uchylającej dyrektywę 2002/65/WE – COM(2022) 204.
9. Wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie ustanowienia przepisów dotyczących ulgi służącej przeciwdziałaniu zjawisku uprzywilejowania finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego oraz w sprawie ograniczenia możliwości odliczania odsetek do celów związanych z podatkiem dochodowym od osób prawnych – COM(2022) 216.
10. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1305/2013 w odniesieniu do szczególnych działań mających zapewnić nadzwyczajne tymczasowe wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w odpowiedzi na wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę – COM(2022) 242.
11. Akty ustawodawcze bez uwag – propozycja: COM(2022) 189, COM(2022) 184; COM(2022) 179, COM(2022) 174.
12. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2022) 230, COM(2022) 404, COM(2022) 268.
13. Akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie wystąpi o stanowisko rządu – propozycja: COM(2022) 199, COM(2022) 200, COM(2022) 201, COM(2022) 205, COM(2022) 207, COM(2022) 208, COM(2022) 214, COM(2022) 215, COM(2022) 218, COM(2022) 219, COM(2022) 241, COM(2022) 246, COM(2022) 247, COM(2022) 248, COM(2022) 259, COM(2022) 263, COM(2022) 275, COM(2022) 276, COM(2022) 277, COM(2022) 281, COM(2022) 282, COM(2022) JOIN 33.

(Początek posiedzenia o godzinie 8 minut 33)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący
Bogdan Klich)

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dzień dobry państwu. Witam serdecznie na kolejnym, sto jedenastym posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

Dzisiaj posiedzenie legislacyjne. Mamy dość dużo punktów w porządku obrad.

Chciałbym powitać zarówno członków komisji, jak i przedstawicieli instytucji państwowych. Może nie będę wymieniał wszystkich państwa, ale witam przedstawicieli Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Ministerstwa Rozwoju i Technologii, Ministerstwa Sprawiedliwości, Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz naszych ekspertów, ekspertów Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej. Witam wszystkich, zarówno tych, którzy są tu reprezentowani czy osobiście są na tej sali, jak i tych, którzy są z nami zdalnie.

Proszę państwa, muszę zapytać o to, czy są na sali przedstawiciele jakichkolwiek organizacji lobbystycznych. Nie widzę zgłoszeń.

Przechodzimy zatem do przyjęcia porządku obrad. Chciałbym zaproponować zmianę w tym porządku, tak abyśmy rozpoczęli od punktu ósmego, później przeszli do punktu dziewiątego według tego porządku, który został zaprezentowany, a następnie kontynuowali prace według kolejności zaproponowanej przez prezydium, tzn. punkt pierwszy, drugi, trzeci, czwarty, piąty, szósty, siódmy, później dziesiąty, jedenasty, dwunasty i zakończyli punktem trzynastym.

Czy jest zgoda na taką zmianę w porządku obrad? Dziękuję bardzo.

Zaczynamy zatem, proszę państwa, od punktu ósmego. Jest to wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2011/83 Unii Europejskiej – Pani Marszałek, zapraszam do prezydium – w zakresie umów o usługi finansowe zawieranych na odległość oraz uchylającej dyrektywę z 2002 r. nr 65.

Instytucją prowadzącą jest tutaj Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Pan dyrektor Departamentu Prawnego Daniel Mańkowski jest z nami zdalnie. Bardzo proszę pana dyrektora o wprowadzenie do tego punktu.

Nie słyszymy. Widzimy, że pan zaczął mówić, ale nie słyszymy.

(Dyrektor Departamentu Prawnego w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów Daniel Mańkowski: Czy teraz jestem słyszany?)

A teraz tak.

Bardzo proszę.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU PRAWNEGO
W URZĘDZIE OCHRONY KONKURENCJI
I KONSUMENTÓW
DANIEL MAŃKOWSKI**

Dziękuję uprzejmie.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

W imieniu prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mam przyjemność i zaszczyt przedstawić stanowisko rządu na temat wniosku legislacyjnego Komisji Europejskiej dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2011/83/WE w zakresie umów o usługi finansowe

zawierane na odległość oraz uchylającej dyrektywę 2002/65/WE.

Dotychczasowa dyrektywa pełni rolę tzw. parasola ochronnego, zabezpieczającego podstawowe interesy konsumentów nabywających na odległość usługi finansowe, które nie zostały kompleksowo uregulowane w prawie europejskim w innych aktach, jak np. w dyrektywie o kredycie konsumenckim. Proponowane zmiany zmierzają do unowocześnienia dotychczasowych rozwiązań i przystosowania ich do zmieniających się warunków funkcjonowania rynku i postępujących procesów cyfryzacji.

Główne zmiany merytoryczne projektu dotyczą uwzględnienia aspektów nieobecnych w dyrektywie 2002/65, np. związanych z coraz powszechniejszą komunikacją drogą elektroniczną czy też terminów przekazywania informacji osobom zawierającym poszczególne umowy dotyczące usług finansowych na odległość; wzmocnienia prawa do odstąpienia od umowy poprzez rozwiązania dotyczące interfejsów elektronicznych również coraz powszechniej wykorzystywanych, np. tzw. przycisk umożliwiający odstąpienie, który w sposób prosty ma umożliwić osobie zawierającej umowę odstąpienie od niej w zbliżonej formule, w jakiej obecnie są one zawierane, oraz wprowadzenie obowiązków przypomnienia o prawie do możliwości odstąpienia od takiej umowy. Projekt przewiduje również ingerencję w kwestię tzw. uczciwości w internecie, np. poprzez wprowadzenie możliwości kontaktu z osobą reprezentującą przedsiębiorcę, czy bardzo istotną kwestię, jaką jest zakaz konfigurowania i tworzenia interfejsów internetowych w sposób, który może zaburzyć lub ograniczyć zdolność osoby zawierającej taką umowę do podjęcia swobodnej, samodzielnej, świadomej decyzji, a także kwestie związane ze wzmocnieniem egzekwowania tych przepisów, np. poprzez rozszerzenie sankcji, które obowiązują obecnie na mocy obecnej dyrektywy, na umowy o usługi finansowe zawierane właśnie na odległość.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej nie sprzeciwia się, a wręcz popiera przeniesienie przepisów dyrektywy o usługach finansowych na odległość do dyrektywy 2011/83 o prawach konsumentów oraz popiera otrzymanie przepisów o usługach finansowych oferowanych na odległość jako swoistej siatki bezpieczeństwa dla usług nieuregulowanych w innych aktach prawa UE. Rząd RP będzie popierał rozwiązania, które w sposób

rzeczywisty przyczyniają się do zwiększenia poziomu ochrony konsumentów i nie zmniejszają przysługujących im praw w świetle już obowiązujących przepisów. W szczególności rząd RP będzie dążył do zapewnienia, aby przepisy dotyczące informacji przekazanych konsumentowi umożliwiły mu przyswojenie kluczowych informacji i podejmowanie świadomej decyzji co do wyboru produktu, na którego nabycie się decyduje. Rząd będzie zwracał również szczególną uwagę na wymogi dotyczące interfejsów internetowych, w szczególności w zakresie przycisku umożliwiającego odstąpienie od umowy oraz wymogu, aby interfejsy tworzone były w taki sposób, żeby konsument faktycznie w sposób świadomy i samodzielny dokonywał wyboru podczas korzystania z niego. Należy bowiem, już kończąc, podkreślić, że wraz z dostępnością coraz łatwiejszych sposobów na związanie się przez konsumenta umową interes konsumenta wymaga, aby korzystanie z przysługujących mu praw było co najmniej tak samo ułatwione, jak sam proces zawierania umowy. Bardzo dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo za tę prezentację.

Przekazuję głos panu senatorowi Kazimierzowi Kleinie, który przedstawi propozycję stanowiska naszej komisji.

Panie Senatorze?

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pan dyrektor dość dokładnie przedstawił istotę tej dyrektywy. Ja chcę tylko powiedzieć, że ona rzeczywiście jest bardzo ważna, to jest kolejne działanie, jedno z takich działań, które mają zabezpieczyć interesy obywateli uczestniczących w obrocie, tym razem instrumentami finansowymi na odległość. Ten obrót usługami, także innymi, szczególnie nasilił się w czasie pandemii, stał się bardzo popularny, a więc każde działanie, które ma za zadanie zabezpieczenie interesów osób uczestniczących w tym obrocie, zapobieganie nieuczciwym transakcjom, jest przez nas, przeze mnie także mocno popierane.

Propozycje i uwagi, które zostały przedstawione przez rząd, jak mi się wydaje, są słuszne. To jest zresztą jeszcze etap docierania i doprecyzowywania tych przepisów. Te przepisy są oczekiwane przez rynek, przez uczestników rynku. Tak więc proponuję, abyśmy przyjęli, poparli rozwiązania, jakie zaproponowane zostały w dyrektywie, wraz z uwagami rządu.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję na ten temat.

Czy ktoś z pań i panów senatorów chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Rozumiem, że pan senator Kleina proponuje, abyśmy poparli projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu. Czy dobrze rozumiem?

(Senator Kazimierz Kleina: Tak, dokładnie.)

Dobrze.

Proszę państwa, poddaję pod głosowanie taką propozycję.

Kto z państwa jest za przyjęciem takiego stanowiska komisji? (7)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Głosowanie zdalne.

I poproszę o podanie wyników.

Proszę państwa, 7 – za, jednogłośnie, nikt się nie wstrzymał ani nikt nie był przeciw.

Komisja popiera projekt aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

Dziękuję państwu za szybkie procedowanie tego punktu.

Liczę na to samo w odniesieniu do punktu dziewiątego.

Jest to wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie ustanowienia przepisów dotyczących ulgi służącej przeciwdziałaniu zjawisku uprzywilejowania finansowania dłużnego w stosunku do kapitałowego oraz w sprawie ograniczenia możliwości odliczania odsetek do celów związanych z podatkiem dochodowym od osób prawnych.

Ministerstwo Finansów jest tutaj instytucją prowadzącą. Bardzo proszę zatem pana Jakuba Jankowskiego, zastępcę dyrektora Departamentu Podatków Dochodowych o przedstawienie stanowiska rządu.

Bardzo proszę.

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU
PODATKÓW DOCHODOWYCH
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
JAKUB JANKOWSKI

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt dyrektywy, o którym państwo wspomnieli, zawiera tak naprawdę 2 rozwiązania. Z jednej strony to jest dosyć szeroka ulga kapitałowa dla finansowania kapitałem własnym przedsiębiorstw, a z drugiej strony dalsze ograniczenia w zakresie finansowania dłużnego i rozliczania tego w kosztach podatkowych. Zatem celem dyrektywy jest tak naprawdę wyrównanie podatkowe finansowania działalności przedsiębiorstw długiem oraz kapitałem własnym.

W świetle obecnych regulacji, które obowiązują w wielu państwach unijnych, mamy tak naprawdę ograniczenia w finansowaniu długiem i w zaliczaniu do kosztów podatkowych, zaś brak jest jakichkolwiek zachęt do tego, aby przedsiębiorstwa finansowały, przynajmniej częściowo, swoją działalność poprzez zwiększanie kapitałów własnych czy też dopłatę od udziałowców.

Jak wiadomo, koszty finansowania dłużnego, krótko mówiąc, odsetki od pożyczek, zostały zidentyfikowane w ramach projektu BEPS jako jeden z elementów, które potencjalnie mogą służyć do przerzucania dochodów między jurysdykcjami podatkowymi. Stąd dążenie nie tylko do tego, aby przeciwdziałać temu poprzez wprowadzanie kolejnych elementów antyabuzywnych do systemu podatkowego, jak właśnie wspomniane ograniczenia w finansowaniu kosztów, w zaliczaniu kosztów finansowania dłużnego do kosztów podatkowych, ale też dążenie poprzez zachęcenie przedsiębiorców do tego, aby przynajmniej częściowo zaniechali swojego finansowania poprzez tak naprawdę dług na rzecz większej preferencji dla kapitału.

Dlatego, tak jak wspomniałem, ta dyrektywa zawiera 2 zasadnicze rozwiązania, jedno rozwiązanie to jest zupełnie nowa dedykowana ulga kapitałowa dla zwiększenia poziomu kapitału własnego, a drugie to dalsze ograniczenia w odliczalności odsetek w kosztach podatkowych.

Co do zasady rząd popiera te rozwiązania, ponieważ widzimy tu możliwość, aby było to skuteczne narzędzie z jednej strony tak naprawdę ograniczające, przeciwdziałające szkodliwej

konkurencji podatkowej poprzez przerwianie dochodów między poszczególnymi jurysdykcjami podatkowymi, a z drugiej strony widzimy też taką możliwość... Ponieważ ta ulga kapitałowa w takiej postaci w niektórych państwach już obowiązuje, niewątpliwie inicjatywa harmonizacji, czyli pewnego ujednoczenia rozumienia tego pojęcia w różnych państwach, na pewno będzie sprzyjała większej konkurencyjności przedsiębiorstw na rynku i wyrównywaniu szans.

Dlatego też nasze stanowisko co do zasady w odniesieniu do projektu tej dyrektywy jest pozytywne, ale mamy kilka uwag, tak naprawdę o charakterze merytoryczno-technicznym, które chciałbym państwu przedstawić.

Pierwszą dosyć istotną uwagę, którą mamy, jest ograniczenie czasowe obowiązywania ulgi kapitałowej. W Polsce tak naprawdę ta ulga ma dosyć ograniczony charakter, to jest tylko odliczenie do 250 tysięcy od podstawy opodatkowania z możliwością przeniesienia niewykorzystanej kwoty na kolejne lata. Tymczasem regulacje, które są w projekcie dyrektywy, proponują, żeby to był okres 10-letni. Mając na uwadze generalną zasadę w polskim systemie podatkowym, czyli okres 5 lat jako okres przedawnienia zobowiązań podatkowych, zwracamy uwagę na to, że okres 10 lat, jak nam się wydaje, jest po prostu zbyt długi. Jest też kilka aspektów związanych z tym, że tak naprawdę niektóre państwa stosują w swoich systemach podatkowych regulacje norm prawa bilansowego jako podstawę do ustalenia podstawy opodatkowania, niektóre wprost opierają się na ustawie podatkowej, w ogóle nie nawiązując do norm prawa bilansowego. Tak więc tak naprawdę wymaga jeszcze doprecyzowania mechanizm dokonywania korekt w przypadku zwiększenia kapitału własnego, ponieważ wydaje się, że w świetle obecnych regulacji może to rodzić jakieś ryzyko niejednolitego rozumienia tych przepisów w poszczególnych państwach członkowskich i może powodować to, że jakieś techniczne korekty na kapitale własnym, niewiążące się w ogóle z transferem środków pieniężnych, będą też mogły dawać prawo do zastosowania tych preferencyjnych regulacji.

Jeśli chodzi o limit odliczalności odsetek, który jest ustalony na poziomie 85% nadwyżki kosztów finansowania dłużnego, wydaje się, że jak najbardziej zasadne jest wprowadzenie tego rozwiązania, ponieważ te regulacje w zakresie kosztów finansowania dłużnego, które są już

w dyrektywie ATAD, czyli 30% EBIDA lub 3 miliony, są jednak w praktyce zbyt wysokie, już nie spełniają swojej funkcji. Co jest istotne? Wydaje nam się, że z tych regulacji w zakresie kosztów finansowania dłużnego i ich odliczalności powinny być wyłączone projekty z zakresu infrastruktury publicznej, podobnie jak to ma miejsce w przypadku dyrektywy ATAD. Należałoby też rozważyć wprowadzenie przepisów przejściowych dla długoterminowych umów pożyczek lub innych instrumentów dotyczących finansowania dłużnego, bo – jak wiadomo – czasem projekty są na jakieś konkretne zadania inwestycyjne, a kredyty są zawierane przynajmniej na kilka lat, więc należy mieć na uwadze zasadę ochrony praw nabytych przez podatników.

Wydaje się nam, że tak naprawdę z projektu tej dyrektywy powinny być wyłączone również przedsiębiorstwa, które opodatkowują się estońskim CIT ze względu na zupełnie odrębną specyfikę tego podatku, przedmiot i podstawę opodatkowania, ale też ze względu na to, że z systemu estońskiego w Polsce mogą korzystać tylko spółki z o.o. czy spółki akcyjne, ogólnie mówiąc, podatnicy CIT z prostą strukturą kapitałową, gdzie udziałowcami są wyłącznie osoby fizyczne. Tutaj ryzyko unikania opodatkowania jest minimalne, więc tak naprawdę tutaj też powinno być wyłączenie dla państw członkowskich, które mają w swoich systemach estoński CIT jako opcję opodatkowania dla podatników czy też jako system obligatoryjny, powszechny.

Ostatnia uwaga dotyczy terminu wejścia w życie przepisów. Mając na uwadze to, co się teraz dzieje na forum międzynarodowym, nie tylko unijnym, czyli ten projekt dyrektywy minimalnego podatku światowego GLoBE, przepisy dyrektywy ATAD 3 o spółkach fasadowych czy też zapowiedź harmonizacji przepisów o podatku u źródła, wydaje się, że implementacja tej dyrektywy powinna być przesunięta przynajmniej o rok, czyli do 31 grudnia 2024 r.

Mając na uwadze powyższe informacje, zwracam się do Wysokiej Komisji z prośbą o przyjęcie stanowiska rządu. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.
Dość dużo tych uwag.
Co na to pan senator Kleina?

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Pan dyrektor bardzo szczegółowo omówił tę ustawę, chociaż ona zawiera jeszcze wiele innych, bardzo szczegółowych przepisów. Systemy podatkowe w poszczególnych krajach unijnych są różne i myślę, że czasami to jest ich wartość, bo dzięki temu można powiedzieć, na przykładzie Polski, że czasami jesteśmy bardziej konkurencyjni niż gospodarki innych krajów, ale czasami jest to kłopot, ponieważ rozwiązania podatkowe w innych krajach są korzystniejsze. Tak więc próba harmonizacji w tym wąskim zakresie co do zasady jest słuszna. Wydaje mi się, że tutaj trzeba rzeczywiście jeszcze... Pan dyrektor zwrócił uwagę na kwestię wyłączeń niektórych spraw, np. związanych z podatkiem estońskim CIT, który w Polsce został wprowadzony, ale który w Polsce nie jest jeszcze do końca ukształtowany i będzie się zmieniał w najbliższym czasie. Są przecież różne pomysły, żeby go np. rozszerzyć, żeby obowiązywał nie tylko w odniesieniu do spółek prawa handlowego, ale także innych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Tak więc wszystko to jest w stanie, można powiedzieć, powstawania. Wydaje mi się, że uwagi, które przedstawił pan dyrektor, są słuszne, że przepis wymaga dopracowania, także wzięcia pod uwagę sytuacji, jaka jest dzisiaj, tych warunków europejskiego kryzysu gospodarczego, bo to wszystko się na to nakłada.

Tak więc ja bym powiedział, że co do zasady te przepisy, te propozycje są dobre, ale wymagają doprecyzowania, przedyskutowania tych wszystkich spraw i jeszcze może innych, które trudno tu nawet w tej chwili znaleźć i wskazać, ale wydaje mi się, że rząd w tej sprawie prowadzi dość dobrą analizę. Dlatego ja rekomenduję, aby te przepisy zaakceptować, zaakceptować także uwagi, które zostały przedstawione przez rząd.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Ażeby dopowiedzieć, rozumiem, że propozycja ze strony pana senatora jest taka, żeby komisja poparła ten akt prawny wraz z uwagami rządu.

(*Senator Kazimierz Kleina: Tak, dokładnie.*)
Dobrze.

Otwieram dyskusję na ten temat.

Kto z państwa chciałby wziąć udział w dyskusji? Nie widzę chętnych.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za propozycją pana senatora Kleiny, aby komisja poparła ten akt prawny wraz z uwagami rządu? (8)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Zdalnie?

Nikt się nie wstrzymał, nie było głosów sprzeciwu, 8 głosów za.

Stwierdzam, że ten akt prawny wraz z uwagami rządu został przyjęty przez komisję.

Dziękuję państwu bardzo.

Przechodzimy do kolejnych punktów porządku obrad.

Przed nami wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie bezpieczeństwa informacji w instytucjach, organach, urzędach i agencjach Unii Europejskiej.

Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest instytucją prowadzącą.

Pan pułkownik Paweł Antosiak, dyrektor Departamentu Ochrony Informacji Niejawnych ma głos.

Bardzo proszę, Panie Pułkowniku.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU
OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH
W AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA
WEWNĘTRZNEGO
PAWEŁ ANTOSIAK**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Szanowna Komisjo!

Tak faktycznie na razie jest to początek prac i rozmów w ogóle na temat ujednoczenia systemu ochrony informacji niejawnych Unii Europejskiej, chodzi o organizacje, organy, instytucje Unii Europejskiej, ale także informacji jawnych. Jest to nowa rzecz, bo do tego momentu takich regulacji w ogóle nie ma. My uważamy, że jest to bardzo dobry kierunek, bo to wpływa generalnie na bezpieczeństwo nie tylko informacji niejawnych, ale bezpieczeństwo globalne, szczególnie państw unijnych. W związku z tym inicjatywa Komisji jest bardzo cenna, z tym że to jest

początek prac. Obecnie trwają dyskusje z Radą Unii Europejskiej, a przez to z krajowymi władzami bezpieczeństwa państw członkowskich.

Na razie istotnym elementem z punktu widzenia naszego kraju jest to, że sugerujemy, aby dokument ten rozdzielić na 2 części. Pierwsza część miałaby dotyczyć tylko informacji niejawnych. W naszym porządku krajowym jest o tyle prościej, że szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego jest wskazany jako krajowa władza bezpieczeństwa. Jednak problem jest z dokumentami jawnymi, ponieważ w naszym krajowym porządku nie jest wskazany organ, który miałby być odpowiedzialny za te zagadnienia i który ewentualnie miałby brać udział w dyskusji na ten temat. W związku z tym uważamy, że bardzo zasadne byłoby rozdzielenie tych dokumentów, jeden dotyczyłby dokumentów niejawnych, drugi – jawnych. To jest pierwsza rzecz. Druga rzecz. Z naszego punktu widzenia, jak już powiedziałem, troszeczkę problematyczne jest to, że nie mamy w Polsce organu, który zająłby się dokumentami jawnymi, ale kierunek zmian proponowany przez Komisję jest jak najbardziej właściwy.

Taka olbrzymia organizacja, tu w zasadzie mówimy o instytucjach i organach unijnych, powinna mieć regulację, która by porządkowała, ale też wskazywała na zagrożenia, które są związane z wymianą, z obsługą, z zarządzaniem informacjami nie tylko niejawnymi, ale i jawnymi. To jest na razie tylko wstępny etap dyskusji. I nasza prośba jest taka, żeby ten kierunek i tę rekomendację rządu zaaprobować. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Powinna mieć już dawno, choć to jest ogromne przedsięwzięcie. Dziękuję.

Pani senator Danuta Jazłowiecka jest naszym sprawozdawcą.

Pani Senator, bardzo proszę o propozycję stanowiska komisji.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Dziękuję za przedstawienie państwa stanowiska.

Ja rekomenduję komisji przyjęcie aktu prawnego wraz ze stanowiskiem rządu, z uwagami rządu.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś...

Pani senator Jazłowiecka ma pytanie do siebie czy do pana pułkownika?

(*Senator Danuta Jazłowiecka*: Do siebie nie, do pana pułkownika, i tych pytań jest bardzo dużo.)

Panie Pułkowniku, prosimy.

Pani Senator, bardzo proszę.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Pytań jest bardzo dużo, ale – tak jak pan podkreślił – to są tak naprawdę dopiero początki prac nad tym dokumentem, więc tak do końca jeszcze nie wiemy, jak będzie on wyglądał, chociaż, zdaje się, kierunek, w którym idzie, nie stanowi żadnego zagrożenia, jak pan powiedział. Z pewnością u nas będzie to wymagało większej pracy. Zwrócił pan uwagę na to, że nie mamy jednostek, które mogłyby być partnerami dla instytucji Unii Europejskiej i tych instytucji, które będą dbały o cyberbezpieczeństwo.

Ja chciałabym zapytać, jak wygląda sytuacja z komunikacją w związku z zapewnieniem bezpieczeństwa cybernetycznego pomiędzy instytucjami, wszystkimi instytucjami Unii Europejskiej a instytucjami w krajach członkowskich. Czy pan uważa... Pytam, ponieważ, zdaje się, w tym akcie, nie w tym drugim akcie, jest zapisane, że instytucje będą zobowiązane w ciągu 24 godzin przekazać informacje o zagrożeniach. Czy uważa pan, że 24 godziny to nie jest za długi czas na przekazywanie takich informacji?

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Pułkowniku?

DYREKTOR DEPARTAMENTU
OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH
W AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA
WEWNĘTRZNEGO
PAWEŁ ANTOSIAK

Jak powiedziałem, ten dokument oczywiście jeszcze wymaga konsultacji i rozmów. W obecnych czasach wydaje się, że każda godzina to bardzo długi czas, ale jedno, co chciałbym podkreślić, to to, że jeśli chodzi o informacje niejawne, to jako agencja bierzemy udział w pracach gremiów struktur unijnych, np. komitetu bezpieczeństwa Rady Unii Europejskiej, bierzemy udział też w obradach COMSEC Komisji Europejskiej, i tam tego typu uwagi oczywiście z naszej strony są przedstawiane. Powtarzam: po prostu czekamy jeszcze na pochylenie się, głębsze zastanowienie nad każdym szczegółem, także tym, o którym pani też powiedziała, i będziemy starali się na to zwracać uwagę, szczególnie w obecnym czasie.

Kontakt, jeśli chodzi o struktury wiodące z punktu widzenia bezpieczeństwa... Tą wiodącą strukturą jest Rada Unii Europejskiej, to na pewno, i są regulacje z 2013 r., to one regulują kwestie bezpieczeństwa. Tutaj nie ma żadnego problemu z kontaktem, jeśli chodzi o bezpieczeństwo, może jednak bardziej sfokusowane na informacjach niejawnych. Stąd ta inicjatywa Komisji, żeby też zająć się kwestiami jawnymi. Podkreślam, że mogą to być informacje wrażliwe, bo „jawne” to nie znaczy „ogólnodostępne”. Te niuanse są istotne i też czekamy na szerszą dyskusję, już bardziej dogłębną w tym zakresie. A rzeczywiście w kraju będziemy musieli jeszcze troszeczkę popracować, przede wszystkim wskazać, które jednostki tym aspektem jawności, nazwijmy to, powinny się zająć albo zostać do tego upoważnione. Ale tutaj kontakt z krajowymi władzami bezpieczeństwa jest i jest on bardzo dobry. Ja nie mam co do tego wątpliwości. I oczywiście służymy pomocą, staramy się nie tylko we własnym zakresie, ale tutaj jest ten wątek, na temat którego też musieliśmy przedstawić swoją opinię.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Ja mam pytanie do pana pułkownika. Ja rozumiem, że decyuje odnośnie do klauzulowania

poszczególnych dokumentów pozostawałyby w rękach władz krajowych, tak jak to się odbywa w poszczególnych krajach, według dotychczasowych procedur, a ten akt prawny miałby regulować warunki, zasady, standardy postępowania. Czy w tym akcie prawnym istnieje jakakolwiek instytucja kontrolna, która miałaby monitorować przestrzeganie tych właśnie standardów w czasie ich realizacji przez władze bezpieczeństwa poszczególnych krajów?

DYREKTOR DEPARTAMENTU
OCHRONY INFORMACJI NIEJAWNYCH
W AGENCJI BEZPIECZEŃSTWA
WEWNĘTRZNEGO
PAWEŁ ANTOSIAK

Panie Przewodniczący, w ogóle na początku powinienem powiedzieć, że ta cała dyskusja dotyczy uregulowania kwestii ochrony informacji w organizacjach i instytucjach unijnych, nie dotyczy ona w żaden sposób informacji niejawnych ani też jawnych krajowych, prawda? W związku z tym, jeśli chodzi o struktury bezpieczeństwa zarówno w Radzie, jak i w Komisji, tam już te struktury działają, to jest np. komitet bezpieczeństwa Rady, jeśli chodzi o Komisję, to jest COMSEC. Tak więc tutaj ta kwestia... Oni cały czas się tym zajmują i będą się zajmowali. My jako przedstawiciele krajowych władz bezpieczeństwa państw członkowskich tak faktycznie, ponieważ jesteśmy członkami Unii Europejskiej, służymy radą i staramy się, aby te porządki krajowe były dopasowane, ale też unijne były na tyle elastyczne, żeby można było je dopasować do krajowych. Tyle że, tak jak powiedziałem, akurat ten dokument dotyczy ochrony informacji niejawnych unijnych, tam, na miejscu, w organach i w instytucjach unijnych. To jest troszeczkę inna sytuacja.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zapytać albo odnieść się do któregoś z wątków?

Jeśli nie, to zamykam dyskusję.

Proszę państwa, rozumiem, że stanowisko, które pani senator proponuje, to przyjęcie aktu

prawnego wraz z uwagami przedstawionymi przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, czyli z uwagami rządu.

Kto z państwa jest za przyjęciem takiej propozycji? (6)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

I zdalnie?

6 – za, nikt się nie wstrzymał, nikt nie był przeciw.

Zatem jednogłośnie przyjęliśmy stanowisko zaproponowane przez panią senator Jazłowiecką.

Dziękuję, Panie Pułkowniku. Dziękuję, Pani Senator.

Przechodzimy do punktu drugiego: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa w instytucjach, organach, urzędach i agencjach Unii.

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, reprezentowana przez pana Pawła Lewandowskiego, podsekretarza stanu, którego witam serdecznie, ma głos.

Bardzo proszę.

**PODSEKRETARZ STANU
W KANCELARII
PREZESA RADY MINISTRÓW
PAWEŁ LEWANDOWSKI**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Wysoka Komisjo!

Przede wszystkim chciałbym zwrócić uwagę na fakt, że te regulacje dotyczą spraw wewnętrznych, to są wewnętrzne uregulowania Unii Europejskiej i w żaden sposób nie oddziałują na nasz kraj, ani na kwestie społeczne, ani na kwestie gospodarcze.

Celem proponowanego rozporządzenia jest zrealizowanie strategii Unii Europejskiej w zakresie unii bezpieczeństwa oraz strategii Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa na cyfrową dekadę. Projekt ma na celu zwiększenie odporności instytucji, organów i agencji Unii na cyberzagrożenia przy jednoczesnym zapewnieniu spójności z przepisami obowiązujących aktów prawnych, w szczególności z dyrektywą NIS i procedowaną nową wersją tejsze, NIS 2. Osiągnięcie celu ma nastąpić

m.in. przez ustanowienie ram zapewniających wspólne przepisy i środki w zakresie cyberbezpieczeństwa dla instytucji, organów i agencji Unii. Projekt rozporządzenia uaktualnia istniejące regulacje prawne w zakresie CERT-UE oraz uwzględnia zmieniony charakter i wyższy poziom cyfryzacji instytucji, organów i agencji Unii, a także zmieniający się krajobraz zagrożeń cyberbezpieczeństwa.

Projekt jest szczególnie ważny w obecnej sytuacji geopolitycznej, związanej z wojną Rosji prowadzoną na Ukrainie. Instytucje unijne muszą posiadać narzędzia zarówno prawne, jak i techniczne do sprawnego radzenia sobie w sytuacjach związanych z cyberatakami. Niezależnie od obecnej sytuacji geopolitycznej w Europie nie możemy zapominać, iż skala cyberzagrożeń znacznie zwiększyła się w ciągu ostatnich lat, od początku kryzysu związanego z COVID-19.

Jeśli chodzi o zasadnicze kwestie, to rząd w zasadzie w całości popiera wprowadzenie tego rozporządzenia. Wyrażał do tej pory obawy w zakresie powołania wspólnej jednostki monitorującej cyberzagrożenia JCU, niemniej w najbardziej aktualnej wersji dokumentu, którą niedawno dostaliśmy, ten element z definicji został wykreślony. W związku z tym rząd w zasadzie w całości popiera akt, który przedstawiłem. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję, Panie Ministrze.

Pani senator Jazłowiecka ma głos.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Ja rekomenduję komisji przyjęcie aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Sytuacja jest klarowna.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w dyskusji?

Pani senator Jazłowiecka. Bardzo proszę.

SENATOR

DANUTA JAZŁOWIECKA

Chciałabym zapytać, na ile zmienił się ten akt prawny w stosunku do tego, co my dostaliśmy. Pytam, ponieważ prace trwają już od jakiegoś czasu, prezydencja francuska przygotowała konkluzje, które rozszerzają niektóre zapisy, i – o ile dobrze pana zrozumiałam – zostało wycofane rozwiązanie zmierzające do powołania tej wspólnej jednostki do spraw cyberbezpieczeństwa. Tak? Jeżeli tak, to z jakiego powodu.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Panie Ministrze?

PODSEKRETARZ STANU

W KANCELARII

PREZESA RADY MINISTRÓW

PAWEŁ LEWANDOWSKI

Tak jest. W najnowszym dokumencie, w dokumencie z 16 czerwca, który dostaliśmy – stanowisko, proszę pamiętać, jest z kwietnia – w tym najnowszym dokumencie ten element został wykreślony, dlatego że państwa członkowskie, kilka państw członkowskich wyrażało niezrozumienie, pytało, po co taka jednostka miałyby być, a i sama Komisja nie była w stanie dokładnie określić, czym ona ma być. W projekcie dokumentu była ona określana jako platforma wymiany informacji. Nie do końca było wiadomo, po co ona ma być, jakie cele ma realizować, czy ona ma dublować zadania istniejących instytucji, czy ona ma je koordynować. Oni do końca tego nie zdefiniowali, a w trakcie dyskusji i pracy wyszło, że zasadniczo nie ma nacisku na to, żeby taki podmiot istniał, biorąc także pod uwagę fakt, że w tym czasie równolegle procedujemy NIS 2, który też reguluje całościowo kwestię cyberbezpieczeństwa. Zresztą to jest jedna z konkluzji, które przedstawiał rząd polski, zwracaliśmy uwagę na to, żeby jedno z drugim było spójne.

O czym jednak warto pamiętać? O tym, że ten dokument zasadniczo ma wprowadzać w podmiotach Unii Europejskiej o tyle nową jakość, że ma harmonizować zasady funkcjonowania

cyberbezpieczeństwa, a nie wprowadzać jakąś zupełnie nową jakość. Chodzi o to, żeby wszystko było spójne, w miarę koherentne. Dziękuję bardzo.

(*Senator Danuta Jazłowiecka: Przepraszam, jeszcze...*)

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Pani Senator?

SENATOR

DANUTA JAZŁOWIECKA

Odnosnie do konkluzji. Chciałabym wiedzieć, na ile konkluzje prezydencji francuskiej to zmieniły.

A przy okazji: czy to znaczy, że zupełnie rezygnujecie państwo z przygotowania tej jednostki, czy odłożyliście to na czas przygotowania dobrych rozwiązań i wyjaśnień, czemu ma służyć ta jednostka i czy ona jest faktycznie potrzebna?

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Panie Ministrze?

PODSEKRETARZ STANU

W KANCELARII

PREZESA RADY MINISTRÓW

PAWEŁ LEWANDOWSKI

Jeśli chodzi o rząd polski, to uważamy, że ona nie jest potrzebna. A jeżeli chodzi o Unię Europejską, to ona w najnowszym projekcie została wykreślona. W tej sytuacji wydaje się, że nie będzie to poddawane dyskusji.

(*Senator Danuta Jazłowiecka: A konkluzje?*)

(*Przewodniczący Bogdan Klich: A konkluzje? Pyta pani senator Jazłowiecka, nie włączając mikrofonu.*)

Odniesiemy się do tego na piśmie.

PRZEWODNICZĄCY

BOGDAN KLICH

Ja bym prosił jeszcze o jedną rzecz na piśmie, Panie Ministrze, bo pan użył, i słusznie, takiego sformułowania, że to jest jeden

z elementów budowy unii bezpieczeństwa. Ja osobiście mam kilka albo kilkanaście pytań w odniesieniu do całego tego projektu, bo on ma fundamentalne znaczenie, i to, że jeden z komisarzy jest odpowiedzialny właśnie za to, świadczy o tym, jaką wagę obecny skład Komisji przywiązuje do unii bezpieczeństwa w ramach Unii Europejskiej.

Chciałbym prosić o informacje na piśmie odnośnie do aktualnego stanu tworzenia unii bezpieczeństwa w Unii Europejskiej, o tym, jakie kroki zostały już podjęte i zrealizowane oraz jaki jest harmonogram prac na przyszłość, jeśli państwo oczywiście mają wiedzę na ten temat. To ma o tyle duże znaczenie, że dzisiaj z kolei na szczycie NATO będzie przyjmowana koncepcja strategiczna, w myśl której cyberbezpieczeństwo stanie się jednym z elementów kolektywnej obrony w ramach art. 5 traktatu waszyngtońskiego. Tak że prosiłbym o przedstawienie takiego zarysu na potrzeby komisji. I to jest nie tylko moje zainteresowanie.

(Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Paweł Lewandowski: Oczywiście.)

Pani Senator, bardzo proszę.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Panie Przewodniczący, to jest kapitalna inicjatywa. Ja myślę, że warto byłoby te informacje rozpowszechnić nie tylko wśród członków komisji, ale może udostępnić całemu Senatowi, bo pewnie to jest dobra inicjatywa.

A na koniec chciałabym podziękować pani Joannie Kwiecień za przygotowanie bardzo rzetelnej opinii o tych aktach.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Ja myślałem, że ja będę dziękował na zakończenie wszystkim naszym ekspertom za oczywiście fantastyczną pracę, chciałoby się powiedzieć, jak zwykle, ale dzisiaj tych punktów mamy naprawdę dużo.

Dziękuję, Pani Senator. Dziękuję, Panie Ministrze.

Rozumiem, że nie ma więcej głosów w dyskusji. Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Pani senator zaproponowała przyjęcie takiego stanowiska: żeby komisja poparła projekt aktu prawnego. Czy dobrze rozumiem?

(Senator Danuta Jazłowiecka: Tak, wraz z uwagami.)

Tak, wraz z uwagami rządu.

Kto z państwa jest za przyjęciem tego stanowiska? (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Uczestników zdalnych też proszę o oddanie głosów.

I proszę o podanie wyników.

5 senatorów głosowało za.

Stwierdzam, że komisja przyjęła stanowisko zaproponowane przez panią senator Jazłowiecką jednogłośnie.

Dziękuję, Panie Ministrze, za przedstawienie tego stanowiska.

Przechodzimy do kolejnych punktów, do punktów trzeciego i czwartego, bo punkt trzeci i punkt czwarty będziemy omawiać razem.

Instytucją prowadzącą jest tutaj Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

Ministerstwo reprezentuje pan Maciej Mucha, dyrektor Departamentu Instrumentów Środowiskowych. Mam tutaj zapisanego pana ministra Jacka Ozdobę, ale jest nieobecny. A zatem...

(Głos z sali: Jest. Pan minister jest, tylko...)

Gdzie jest pan minister?

(Głos z sali: Tam, z boku.)

Panie Ministrze, przepraszam bardzo, nie zauważyłem. Pan się tam gdzieś schował na końcu.

Panie Ministrze, witam serdecznie.

Punkt trzeci to wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie emisji przemysłowych oraz dyrektywę Rady w sprawie składowania odpadów. To będzie jeden punkt. I jeszcze jeden punkt, czyli czwarty, to wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przekazywania danych środowiskowych z instalacji przemysłowych i ustanowienia Europejskiego Portalu Emisji Przemysłowych.

Pan minister Jacek Ozdoba ma głos. Bardzo proszę.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Jacek Ozdoba: Bardzo dziękuję.)

Szanowni Państwo, ponieważ pan senator zapowiedział pana dyrektora, poproszę pana dyrektora, żeby przedstawił szczegóły.)

Bardzo proszę.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
INSTRUMENTÓW ŚRODOWISKOWYCH
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
MACIEJ MUCHA

Dzień dobry. Witam serdecznie.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Wysoka Komisjo!

Dyrektywa, nad którą dzisiaj tutaj debatujemy, dotyczy tzw. emisji przemysłowych. Jest to dyrektywa, która obowiązuje od 2010 r. Aktualnie jesteśmy dopiero na wstępnym etapie prac nad zmianą, Komisja jest na wstępnym etapie prac nad rewizją i zmianą tej dyrektywy.

Co do zasady dyrektywa dotyczy ochrony ekosystemów i zdrowia ludzkiego przed negatywnymi skutkami zanieczyszczeń pochodzących z dużych instalacji rolnych oraz przemysłowych. W aktualnej proponowanej przez Komisję wersji zmiany dyrektywy ma ona służyć przede wszystkim wsparciu mechanizmów promujących stosowanie innowacji w przemyśle, poprawę efektywności energetycznej i surowcowej oraz ograniczenie, a może nawet eliminację, stosowania niebezpiecznych chemikaliów oraz dalszego zmniejszania emisji z instalacji przemysłowych.

Stanowisko rządu w tym zakresie zostało wypracowane wspólnie z innymi resortami, m.in. z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, z Ministerstwem Infrastruktury, bo nie ukrywamy tego, że ta zmiana jest zmianą dosyć szeroką i dotyczącą wielu branż i podmiotów działających na rynku. Co do zasady ministerstwo klimatu jako prowadzące wdrożenie zmiany tej dyrektywy jest za jej dalszym wdrażaniem, aczkolwiek podchodzimy do tego nie na zasadzie bezkrytycznej i bezrefleksyjnej, bo już na etapie wstępnych prac zgłaszaliśmy do Komisji Europejską uwagę, bowiem w naszej ocenie te zmiany, część zmian, które proponuje Komisja Europejska, niestety może doprowadzić do silnego zbiurokratyzowania procesu uzyskiwania pozwoleń zintegrowanych. Poza tym rozszerzenie zakresu branż, dla których wymagane

byłoby uzyskanie pozwoleń zintegrowanych, w szczególności w przypadku działalności rolnej związanej z hodowlą bydła, a także związanej z hodowlą kurczaków oraz świń, w naszej ocenie jest działaniem zbyt daleko idącym, niestety mocno ingerującym w tę działalność i w jakimś zakresie też ograniczającym czy utrudniającym rolnikom prowadzenie tej działalności. Dlatego, tak jak powiedziałem, co do zasady jesteśmy za przyjęciem tej dyrektywy w założeniach, które przedstawiła Komisja, aczkolwiek zgłaszamy do niej uwagi, zastrzeżenia i w ciągu najbliższych 2 lat – bo takie jest założenie Komisji – w czasie procedowania zmian do tej dyrektywy oczywiście te uwagi będą nadal prezentowane i będziemy dążyć do tego, żeby zostały one uwzględnione na etapie prac roboczych. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

To o dyrektywie. A o rozporządzeniu?

Bardzo proszę.

(Dyrektor Departamentu Instrumentów Środowiskowych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Maciej Mucha: W tej kwestii wypowiedzą się przedstawiciele GIOŚ, jeżeli pan przewodniczący pozwoli.)

Oczywiście.

Bardzo proszę.

DYREKTOR DEPARTAMENTU INSPEKCJI
W GŁÓWNYM INSPEKTORACIE
OCHRONY ŚRODOWISKA
JUSTYNA ADAMIROWICZ

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Zaproponowane...

(Przewodniczący Bogdan Klich: Troszeczkę bliżej mikrofonu, gdyby pani zechciała...)

Teraz mnie słycać?

(Przewodniczący Bogdan Klich: Teraz super.)

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

Zaproponowane zmiany rozporządzenia wynikają z potrzeby ulepszenia i zwiększenia skuteczności Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, tzw. EPRTR, poprzez dostosowanie go do obowiązków

sprawozdawczych wynikających z innych przepisów dotyczących ochrony środowiska.

Polska podziela potrzebę wprowadzenia zmian w zakresie sprawozdawczości EPRTTR, tak aby dostosować ją do przepisów innych aktów prawnych obowiązujących w obszarze ochrony środowiska, ale które są w sposób bardziej lub mniej bezpośredni powiązane z EPRTTR. W kontekście tak znaczących i obszernych zmian proponowanych przez Komisję Europejską wydaje się uzasadnione wprowadzenie nowego aktu prawnego w zakresie EPRTTR zamiast zmiany rozporządzenia obecnie obowiązującego. Niemniej jednak w wielu aspektach proponowane zmiany w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów są zbyt daleko idące.

I tak np. dotychczas sprawozdawczość była prowadzona na poziomie zakładów, a teraz planowana jest sprawozdawczość na poziomie instalacji i jeżeli zakład posiada kilka instalacji, to sprawozdawczość na terenie jednego zakładu wymagałaby przygotowania kilku odrębnych sprawozdań. Dodatkowo zaproponowano tu obowiązek przedkładania deklaracji o braku przekroczeń w zakresie uwolnień transferu zanieczyszczeń, co tak naprawdę do tej pory wymagało tylko nieprzedkładania sprawozdania. W związku z tym proponuje się usunięcie art. 5 ust. 2 projektowanego rozporządzenia. Wprowadzono także nowe rodzaje działalności, które do tej pory nie były raportowane, m.in. chów i hodowla bydła. W zakresie instalacji do chowu drobiu, świń, bydła i akwakultury też są zmiany, jeżeli chodzi o progi, które wymagają sprawozdawczości. Do tej pory było to na poziomie 210 DJP, chodzi o duże jednostki przeliczeniowe, a proponowane jest 150.

Kolejna zaproponowana zmiana to obowiązek prowadzenia pomiarów, które by dokumentowały uwolnienia i transfery zanieczyszczeń. W naszej ocenie jest to zmiana kosztowna i jeżeli ma to służyć celom informacyjnym, to wystarczające są obliczenia. Poza tym prowadzony jest rejestr Unii Europejskiej, w którym zbierane są dane na temat zakładów przemysłowych. W rozporządzeniu jest propozycja, żeby te informacje przedkładać w tym portalu EPRTTR, tymczasem one mogły być zamieszczane w tym rejestrze.

Dodatkowo odniesiono się tutaj do przepisów karnych, w art. 17. W roku 2022 były już zmieniane przepisy karne, także w zakresie sprawozdawczości EPRTTR. W naszej ocenie te zmiany są

wystarczające, nie ma potrzeby wprowadzania kolejnych zmian.

Wróć do tego, o czym wcześniej mówiłam na temat działalności prowadzonej w rolnictwie. Skutek tego jest taki: gdybyśmy przyjęli proponowane zmiany, to teraz 1 tysiąc 500 gospodarstw rolnych musiałoby przedstawiać sprawozdania, co prowadziło do tego, że w rejestrze EPRTTR zwiększylibyśmy liczbę podmiotów o 40%.

Kolejna sprawa to działalność wydobywcza, czyli pozyskiwanie minerałów przemysłowych metalonośnych. Kolejna proponowana zmiana to m.in. rozszerzenie listy rodzajów działalności o obiekty energetyczne do spalania paliw o nominalnej mocy co najmniej 20 MW i nieprzekraczającej 50 MW. Do tej pory uwzględniane były tylko instalacje, które przekraczały 50 MW. To skutkuje tym, że w tym rejestrze powinno się pojawić 100 instalacji.

I ostatnia proponowana zmiana: z racji tego, że przygotowanie tych zmian jest pracochłonne, proponujemy nie wprowadzać konkretnej daty, tylko ustalić okres 3-letni od dnia publikacji rozporządzenia. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Pani senator Jazłowiecka jest naszym sprawozdawcą.

Bardzo proszę.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

W obu przypadkach proponuję przyjęcie aktu prawnego.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję w obu sprawach.

Pani senator Jazłowiecka.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Przyznam, że spróbuję zachować maksymalny spokój.

Przede wszystkim chciałabym zwrócić uwagę na to, że jesteście państwo najważniejszym ministerstwem, najważniejszym ministerstwem, jeśli chodzi o odpowiedzialność za ochronę klimatu. I przyznam się, że gdy czytam dokumenty i zapoznają się z reakcjami ministerstwa na akty prawne przygotowywane przez Unię Europejską, gdy czytam uwagi i widzę brak zgody na różne rozwiązania, to ja jestem przerażona, naprawdę przerażona.

Zacznę może od pierwszego aktu, dyrektywy w sprawie emisji przemysłowych. Ma ona dotyczyć m.in. poprawy działania wymiaru sprawiedliwości. Wskazując 7 instytucji, 4 ministerstwa i 6 jednostek rządowych, nie wskazujecie Ministerstwa Sprawiedliwości jako partnera do wdrażania tej dyrektywy.

Drugi punkt. Proszę sprostować, jeżeli moje dane są nieaktualne. Instalacje odpowiadają za 20% emisji zanieczyszczeń do powietrza, 40% emisji gazów cieplarnianych, szkody dla zdrowia i środowiska to nawet do 500 miliardów euro rocznie. Przerażające dane. Dyrektywa ma też dotyczyć, o ile dobrze pamiętam, 52 tysięcy podmiotów, z czego w Polsce 4 tysięcy podmiotów. A państwo nie zgadzacie się na objęcie dyrektywą chowu, hodowli bydła, drobiu, trzody chlewnej, zapewnienie bezpieczeństwa... Mówicie, że zagraża to bezpieczeństwu. Ta dyrektywa dotyczy przede wszystkim dużych podmiotów. Ja wiem, ja mam świadomość, tak naprawę w całej Unii Europejskiej jest świadomość tego, że wprowadzanie zmian w rolnictwie będzie najtrudniejszym procesem, najtrudniejszym i najkosztowniejszym, ale jeżeli odpowiada ono za tak olbrzymie zanieczyszczenia, to my nie możemy wstrzymywać różnych działań, które są zaproponowane.

Proponujecie państwo pozostawienie progów emisyjnych. No tego się nie da słuchać. Przeciwnicie się zaostreniu wymagań emisyjnych dużych obiektów spalania.

Pozostawiliście 2 dni, tak, 2 dni na konsultacje społeczne. To jest oczywiste, że w przypadku tak dużego dokumentu nie byliście w stanie otrzymać żadnej informacji zwrotnej. To dotyczy dyrektywy.

Pan zwrócił uwagę na to, że państwo nie odnosicie się bezkrytycznie i bezrefleksyjnie. Ja muszę panu powiedzieć, że obawiam się, że troszeczkę inaczej to wygląda, że podchodzicie bardzo krytycznie, ale rzeczywiście brakuje

refleksji w przypadku analizy dokumentów, które są przygotowane przez Unię Europejską.

Teraz przejdę do rozporządzenia – też proszę sprostować, jeżeli moje dane są nieaktualne. Sprawozdawczość dotyczy 30 tysięcy zakładów, 30 tysięcy. Czy to jest olbrzymia liczba? Dotyczy oczywiście dużych zakładów. Mówicie państwo, że to będą olbrzymie koszty. Ja rozumiem, olbrzymie koszty byłyby na poziomie średnich, małych, mikro-, ale nie dużych zakładów. Właśnie te zakłady są odpowiedzialne za zanieczyszczenie i w pierwszej kolejności one muszą wydać te pieniądze, a jeśli wydadzą je dzisiaj, to wydadzą ich mniej, niż będą wydawać jutro. A państwo wszystko blokujecie, tutaj tak samo. Nie chcecie rozszerzyć sprawozdawczości, nie zgadzacie się na to, żeby sprawozdawczość była w punktach, mówicie, że ma być w zakładzie. Przecież wyniki tych ocen w punkcie są zupełnie inne niż w zakładzie. Jak my mamy monitorować środowisko, jeżeli państwo odrzucacie wszystkie propozycje rzetelnego monitorowania? Ja tego naprawdę nie rozumiem. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

To poważne pytania i uwagi.

Panie Ministrze, czy ktoś z państwa zechciałby się do nich odnieść?

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
JACEK OZDOBA**

Tak. W trakcie wypowiedzi konsultowałem to ze współpracownikami, z ekspertami, z urzędnikami ministerstwa oraz Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Nie na wszystkie pytania jesteśmy w stanie odpowiedzieć z jednego prostego powodu, otóż, wydaje nam się, że nie dotyczy to bezpośrednio tej materii, o której w tej chwili rozmawiamy.

A co do podejścia ministerstwa czy właściwie w ogóle szeroko rozumianej przestrzeni politycznej w kontekście propozycji unijnych, to chciałabym zwrócić uwagę na pewien paradoks. Nie możemy być świętsi od papieża i nie

możemy podchodzić do założeń unijnych za każdym razem w ten sposób, że wszystko to, co wpływa do Polski jako propozycja unijnych rozwiązań, są to rozwiązania, które są korzystne, chociażby dla polskich przedsiębiorców, dla polskich rolników. Ja, również jako poseł, stoję na straży tego, żebyśmy nie regulowali niektórych sfer życia czy nie dorzucali dodatkowych kosztów Polakom, szczególnie w dobie tak dużej dyskusji dotyczącej cen żywności. Wydaje się, że ta argumentacja powinna raczej odchodzić na tor boczny niż być wiodącym, a to z jednego prostego powodu, dlatego że te wszystkie regulacje wymienione przez panią dyrektor, które dotyczą instalacji, bo czym innym jest nadmierność tworzenia sprawozdań, to są koszty, które siłą rzeczy zostaną przerzucone na konsumentów. My uważamy, po zasięgnięciu opinii ministerstwa rolnictwa, po dużych konsultacjach z rolnikami, że tego typu rozwiązania po prostu nie powinny znaleźć się w polskim systemie prawnym.

Co więcej, mogę powiedzieć, obserwując arenę unijną, że kraje, parlamentarzyści zawsze starają się, aby tych regulacji czy obciążeń w krajach europejskich było jak najmniej. W Polsce jest jakieś takie dziwne podejście niektórych parlamentarzystów, że wszystko, co Unia proponuje, musimy zaakceptować. Tak samo było z ETS, z jeszcze innymi rozwiązaniami, a po czasie okazywało się, że to jest istna katastrofa z punktu widzenia gospodarki.

Dlatego ja bym prosił, żebyśmy jednak podchodzili z pewnym dystansem do rozwiązań, które mogą być stworzone w gronie, które nie ma pojęcia na temat polskiej specyfiki, np. skali polskiego rolnictwa, instalacji czy jakichś innych aspektów, które będą obejmowane regulacjami. Przykładem jest chociażby propozycja, która spotkała się z entuzjazmem ze strony środowisk politycznych w Polsce po stronie opozycyjnej, dotycząca ciepłownictwa, a w Polsce oznaczałoby to istną katastrofę. Tak więc trzeba pamiętać o tym, że Unia Europejska nie jest takim dobrym wujkiem, który za każdym razem proponuje coś korzystnego. My współtworzymy to prawo. W ocenie ministerstw, w ocenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz ministerstwa rolnictwa te rozwiązania będą niekorzystne. Dlatego my mamy w tym zakresie stanowisko określone przez nas, przez pana dyrektora i panią dyrektor. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Pani senator Jazłowiecka.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Panie Ministrze, podkreślę jeszcze raz i proszę, żebyście państwo wzięli to do serca: jesteście dzisiaj najważniejszym, najważniejszym ministerstwem w tej materii i nie tylko wy, ale wszystkie takie ministerstwa w Unii Europejskiej i, podejrzewam, podobne ministerstwa na całym świecie.

Powiedział pan, że nie możemy obciążać podmiotów, nie mogą te podmioty odpowiadać za jakieś zaległości. Ale, proszę pana, my mówimy o podmiotach, które zanieczyszczają. Ja przed chwileczką przedstawiłam dane. Nie usłyszałam uwag świadczących o tym, że nie są one prawdziwe. 40% zanieczyszczeń związanych z emisją gazów cieplarnianych, 20% emisji do powietrza, 500 miliardów rocznie euro, pomnóżmy to prawie razy 5 zł, kosztów na zdrowiu i na środowisku. Przecież to są przerażające liczby. A my mówimy o 50 tysiącach podmiotów i o 30 tysiącach podmiotów, dużych podmiotów, które mają wręcz obowiązek... tak naprawdę to one same powinny się tym zająć. I absolutnie się z panem zgadzam, co już podkreśliłam wcześniej, że w przypadku rolnictwa będzie to najtrudniejsze, nawet w przypadku dużych obszarów. Ja 2 lata temu słuchałam na temat strategii w rolnictwie nielubianego przez was kraju, Niemiec. Oni tam już od 4 lat przygotowują się do tej strategii. Oni opowiadali o tym, jak bardzo ciężko będzie im przeprowadzić reformy w rolnictwie.

Pan mówi, że bezkrytycznie podchodzimy do tego, co Unia proponuje. Proszę pana, ja 10 lat pracowałam w Parlamencie Europejskim i muszę panu powiedzieć, że przede wszystkim krytykowałam różne akty prawne, które były przygotowywane przez Unię Europejską. Tak więc nie jest tak, że my uważamy, że wszystko, co zaproponuje Unia Europejska, jest dobre, ale nie jest też tak – i to podkreśliłam – że wszystko jest złe, o czym wy bez przerwy informujecie społeczeństwo i bez przerwy zniechęcacie społeczeństwo do członkostwa w Unii Europejskiej,

mówiąc, jest strasznie trudne i jak strasznie nieracjonalne akty prawne wychodzą z Unii Europejskiej.

Panie Ministrze, Unia Europejska to są 3 instytucje, które podejmują decyzje: Parlament Europejski, Komisja i Rada. We wszystkich instytucjach mamy swoich przedstawicieli, którzy mogą się wypowiadać, którzy mogą proponować rozwiązania. Ja chciałabym zapytać – i poproszę, żebyście państwo przygotowali to na piśmie – jakie rozwiązania wobec wszystkich krytycznych uwag państwo proponujecie. Ale proszę, żeby nie były to rozwiązania, które zostały przedstawione teraz, czyli zatrzymanie na tym samym poziomie, na jakim jesteśmy, bo to nie przynosi żadnych zmian. Wracając do tych 3 instytucji, powiem, że w parlamencie mamy ponad 50 polskich posłów, w Komisji Europejskiej mamy komisarza do spraw rolnictwa, a więc tu mamy świetną podporę do tego, żeby w sposób racjonalny i w miarę spokojny przeprowadzić reformy związane z ochroną środowiska w rolnictwie, a w Komisji mamy wszystkich przedstawicieli rządu polskiego.

(Przewodniczący Bogdan Klich: W Radzie.)

W Radzie. Przepraszam, tak, w Radzie.

Panie Ministrze, co wobec tego robimy? Jak ministerstwo ma zapewnić bezpieczeństwo zdrowia, życia naszego i następnych pokoleń, gdy państwo wszystko hamujecie?

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Panie Ministrze, bardzo proszę.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
JACEK OZDOBA**

Chciałbym sprostować wypowiedź pani poseł czy właściwie zabrać głos ad vocem co do sympatii wobec Republiki Federalnej Niemiec. Ja mam inne wrażenie, że wręcz jest to wspaniały kraj. Jednak patrząc na to, jak dzisiaj postępują niektóre kraje europejskie, szczególnie po 24 lutego, jako polscy parlamentarzyści naprawdę musimy gryźć się w język. Nikt nie prezentuje

postawy antyunijnej ani nie chce zniechęcić do członkostwa w Unii Europejskiej, tylko po prostu mówimy o pewnej przytomności wynikającej z błędów, które popełniły kraje europejskie pod przywództwem właśnie tego sympatycznego kraju ze stolicą w Berlinie, o którym pani wspomniała, bo decyzje europejskie niestety rozbiły, były wbrew temu, co służy solidarności europejskiej.

A te nadmierne obciążenia dla przedsiębiorców... Musimy dbać przede wszystkim o polski interes. Jeśli pani senator zna relacje europejskie i wie, jak są przygotowani np. parlamentarzyści europejscy z Niemiec... No można zauważyć, że najważniejszy jest interes ich gospodarki. A gdy nawet pojawiają pozornie ekologiczne rozwiązania, to jakimś dziwnym trafem zawsze rykoszetem dostaje Polska czy też kraje, które są spoza grona starej Unii Europejskiej. To tylko tak tytułem komentarza. A dalej to już chyba nie ma sensu.

A, jeszcze małe sprostowanie: dotyczy to 4 tysięcy podmiotów, nie 50 tysięcy. Pomyłka tylko o jakieś 46 tysięcy, ale to tak...

(Przewodniczący Bogdan Klich: 46 tysięcy, tak?)

Nie, to pomyłka. 4 tysiące.

**SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA**

Nie, nie, Panie Ministrze, ja powiedziałam...
(Przewodniczący Bogdan Klich: 4 tysiące.)

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Jacek Ozdoba: 4 tysiące.)

Panie Ministrze, ja powiedziałam: 50 tysięcy w skali Europy, 4 tysiące w skali Polski. Ja o tym powiedziałam.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
JACEK OZDOBA**

No dobrze, to kajać się, przepraszam, jeżeli panią uraziłem, ale chciałbym, żeby na tej sali...
(Senator Danuta Jazłowiecka: Pan mnie nie uraził.)

...precyzyjnie wybrzmiało, że to dotyczy 4 tysięcy polskich podmiotów. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

A to ja bym jeszcze dopytał. Wśród tych 4 tysięcy polskich podmiotów jakie są kategorie? Gdyby pan minister zechciał je podzielić na poszczególne kategorie, tzn. przedsiębiorstwa duże, średnie, małe, mikro-... Ile przedsiębiorstw należy do poszczególnych kategorii?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Jacek Ozdoba: To pani Ewa Banach z ministerstwa przedstawi podział. Dziękuję.)

Bardzo proszę.

NACZELNIK WYDZIAŁU
NAJLEPSZYCH DOSTĘPNYCH TECHNIK
W DEPARTAMENCIE
INSTRUMENTÓW ŚRODOWISKOWYCH
W MINISTERSTWIE
KLIMATU I ŚRODOWISKA
EWA BANACH

Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo!

To u nas w kraju wygląda tak. Regulacje dyrektywy IED w naszym kraju w polskich przepisach są już od 10 lat, wcześniej była dyrektywa IPPC dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom. Zarówno tamta dyrektywa, jak i ta, która teraz jest rewidowana, także ta rewizja dyrektywy, obejmuje swoim zakresem różne rodzaje emisji z instalacji przemysłowych: z energetyki, z chemii, z przemysłu ciężkiego, z rolnictwa, z gospodarki odpadami. Wszystkich tych instalacji, które podlegają pod tę dyrektywę, a tym samym pod pozwolenie zintegrowane, jest ok. 4 tysięcy. To się zmienia, ponieważ powstają nowe zakłady, likwidowane są zakłady już istniejące, a więc to jest zawsze ok. 4 tysięcy. To wygląda tak, że dyrektywa daje progi, od których jest wymagany wymóg uzyskania pozwolenia zintegrowanego, a więc dochodzi do podlegania tej dyrektywie, i np. dla energetyki to próg powyżej 50 MW, dla hodowli drobiu – 40 tysięcy stanowisk itd. Mogłabym tu dawać dużo przykładów, bo tych branż jest ok. 36. Nie mamy tu podziału na jakieś mniejsze i większe przedsiębiorstwa. Podział, granice wyznaczane są przez progi, które wynikają z dyrektywy, a są w rozporządzeniu krajowym. Tak to wygląda.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dobrze. Dziękuję bardzo.

Zamykam dyskusję.

Bardzo proszę panią senator o przypomnienie projektu stanowiska naszej komisji.

SENATOR
DANUTA JAZŁOWIECKA

Rekomenduję komisji przyjęcie aktu prawnego.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za propozycją pani senator Jazłowieckiej? (4)

Kto z państwa jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Zdalni.

I proszę o podanie wyników.

(Senator Danuta Jazłowiecka: W międzyczasie – Panie Przewodniczący, przepraszam – chcę podziękować pani Monice Chabowskiej za przygotowanie bardzo dobrej opinii. Dziękuję bardzo.)

A ja proszę o podanie wyników.

Czyli 4 głosami za, podczas gdy 1 senator się wstrzymał, stanowisko komisji zaprezentowane przez panią senator Jazłowiecką zostało przyjęte.

Przypominam, Panie Ministrze, o prośbie pani senator – to jest prośba całej komisji, oczywiście – o przygotowanie odpowiedzi na piśmie w sprawach, o które pytała.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To głosowanie było zablokowane, dotyczyło zarówno punktu trzeciego, jak i punktu czwartego.

Zamykam pracę nad punktem trzecim i czwartym.

Przechodzimy do rozpatrywania punktów piątego i szóstego, również zablokowanych.

Ministerstwo Rozwoju i Technologii – reprezentowane przez pana Piotra Uścińskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie, wraz z zespołem – ma głos.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Piotr Uściński: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, myślę, że będzie najlepiej, jeśli w tym piątym punkcie temat będzie mogła przedstawić podsekretarz stanu w naszym ministerstwie, pani Kamila Król. Jeśli mogę przekazać głos...)

Naturalnie.

Witam panią minister. I bardzo proszę o przedstawienie stanowiska w punkcie piątym.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
ROZWOJU I TECHNOLOGII
KAMILA KRÓL**

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylającego dyrektywę 2009/125/WE tworzy ramy dla ustanawiania wymogów dotyczących ekoprojektu w oparciu o aspekty zrównoważonego rozwoju i cyrkulacyjności wymienione w nowym planie działania Unii Europejskiej dotyczącym gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy. Chodzi tutaj m.in. o trwałość produktów, możliwość ponownego ich użycia, możliwość modernizacji i naprawy, obecność substancji potencjalnie niebezpiecznych w produktach, efektywność energetyczną oraz efektywne gospodarowanie zasobami czy zawartość produktów poddanych recyklingowi. Głównym celem jest ograniczenie negatywnego oddziaływania produktów na środowisko oraz poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego z jednoczesnym korzystaniem z wydajnych rozwiązań cyfrowych. Projekt ten rozszerza zakres obowiązującej dyrektywy w sprawie ekoprojektu poza produkty związane z energią, tak by obejmowała ona jak najszerszą gamę produktów, oraz ustanawia nowe wymagania w zakresie ekoprojektowania w przypadkach, gdy istniejące przepisy nie zawierają takich wymagań lub gdy w niewystarczającym stopniu uwzględniają aspekty zrównoważonego rozwoju. Z rozporządzenia wyłączonych zostało kilka sektorów.

Chodzi tutaj o paszę, żywność oraz produkty lecznicze.

Co do zasady zgadzamy się z tym, że przedsiębiorcy powinni spełniać wypracowane i uzgodnione kryteria zrównoważonej produkcji, takie jak wymogi dotyczące ekoprojektu. Według nas słusznie zdecydowano o nadaniu tej inicjatywie rangi rozporządzenia, co m.in. przełoży się na ustanowienie bezpośrednich wymagań dla wszystkich podmiotów, zapewniając w ten sposób niezbędną pewność prawną oraz zakres egzekwowania w pełni zintegrowanego rynku w całej Unii Europejskiej. Niemniej jednak zaproponowany projekt diametralnie zmienia podejście do obecnie obowiązujących wymagań ekoprojektu, co może mieć znaczący wpływ na rynek wewnętrzny. Istotne jest, by projektowane rozporządzenie odzwierciedlało lokalne uwarunkowania. Chodzi o to, żeby nowe wymagania nie dyskredytowały przedsiębiorców z poszczególnych krajów i żeby umożliwiały one przedsiębiorcom we wszystkich krajach dostosowanie się do tych wymogów bez uszczerbku dla konkurencyjności.

Co więcej, z uwagi na zbyt dużą liczbę przewidywanych zmian w niezwykle krótkim czasie harmonogram prac przyjęty przez Komisję Europejską powinien zostać wydłużony. Nasze obawy budzi fakt, że Komisja Europejska wyznacza sobie możliwości dookreślenia w aktach delegowanych wielu elementów, które będą miały zasadniczy wpływ na funkcjonowanie przemysłu. Może to stanowić trudność w skutecznym wdrażaniu nowych regulacji na poziomie podmiotów gospodarczych. Zakres uprawnień do wydawania aktów delegowanych przez Komisję Europejską wydaje się zbyt szeroki i może stanowić ingerencję w swobodę działalności gospodarczej.

Priorytetem w ramach działań Komisji Europejskiej w najbliższym czasie powinno być dokładniejsze oszacowanie kwestii finansowych. Przyjęcie założeń nowej inicjatywy stanowi bowiem szansę rozwojową dla państw członkowskich w długim okresie, ale w okresie przejściowym będzie wymagało znacznych nakładów ekonomicznych zarówno w sferze administracji, jak i dokonywanych przez podmioty gospodarcze, co też może wpłynąć negatywnie na międzynarodową konkurencyjność. Dlatego też sygnalizujemy, że występuje tutaj potrzeba wsparcia finansowego ze strony Unii Europejskiej, ze

szczególnym uwzględnieniem sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

Co do postulowanych nowych rozwiązań – generalnie popieramy propozycję opracowania tzw. cyfrowych paszportów produktu. Wydają się one jedyną możliwą alternatywą, jeśli chodzi o zapewnienie konsumentom i innym uczestnikom rynku pełnej informacji o różnych aspektach i funkcjonalnościach produktu i jego komponentów. Tutaj również sygnalizujemy pewne wątpliwości z tym związane, np. jeśli chodzi o konieczność określenia jasnej korelacji z już istniejącymi obowiązkami formalnymi podmiotów gospodarczych, jak również jeśli chodzi o relacje do istniejącej deklaracji zgodności.

Negatywnie opiniujemy dążenie do nałożenia na państwa członkowskie obowiązku sprawozdawczego w zakresie wdrażania i stosowania wymogów dla ekoprojektów w odniesieniu do zamówień publicznych. Możliwość uzyskania informacji w tym zakresie powinna być zagwarantowana w ramach standardowych formularzy do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych w świetle rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej 2019/1780.

Odnosząc się jeszcze do zasad sprawozdawczości podmiotów, chcemy zauważyć, że na forum Komisji Europejskiej należy podnieść kwestię ewentualnej kompatybilności i interoperacyjności z wymogami systemów wymiany informacji, ponieważ w większości krajów istnieją już systemy sprawozdawczości producentów. W Polsce np. sprawozdawczość odbywa się w ramach bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Biorąc pod uwagę to, jak bardzo rozbudowany jest to system, zapewnienie tej pełnej interoperacyjności z kolejnym systemem wymiany informacji może być problematyczne. Podobnie jest w zakresie systemu nadzoru. Tutaj też uważamy, że należy dążyć do maksymalnego uspoźnienia tego z istniejącymi systemami.

Na koniec chciałabym jeszcze dodać, że Komisja zakłada, że w przyszłości prawie wszystkie produkty wprowadzane do obrotu będą musiały być zgodne z wymogami przepisów dotyczących ekoprojektowania i będą musiały być certyfikowane przez jednostki akredytowane. Tutaj też uważamy, że bardzo skrupulatnie należałoby ocenić możliwe koszty certyfikacji i wpływ tego na sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję, Pani Minister.

A jeżeli chodzi o drugi akt prawny, to kto go przedstawi?

Panie Ministrze, bardzo proszę.

**SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE
ROZWOJU I TECHNOLOGII
PIOTR UŚCIŃSKI**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Projekt rozporządzenia, do którego odnosi się wniosek, uchyla rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 305/2011, zwane w skrócie CPR, określające zharmonizowane warunki wprowadzenia do obrotu wyrobów budowlanych. Komisja Europejska wskazała, że z uwagi na istniejące problemy dotyczące CPR, związane m.in. z normalizacją, nadzorem rynku i egzekwowaniem przepisów, konieczne jest wydanie nowego aktu prawnego. Przyjęte zostały 2 ogólne cele rewizji CPR: po pierwsze, stworzenie sprawnie funkcjonującego jednolitego rynku wyrobów budowlanych, który umożliwi swobodny przepływ wyrobów budowlanych w Unii Europejskiej; po drugie, przyczynienie się do realizacji celów ekologicznej i cyfrowej transformacji, w szczególności nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarki.

Rzeczpospolita Polska co do zasady podziela potrzebę wprowadzenia zmian w zakresie CPR tak, aby umożliwić rozwiązanie problemów wynikających z utrudnień w funkcjonowaniu jednolitego rynku w obszarze wyrobów budowlanych, niemniej jednak w wielu aspektach proponowane zmiany obecnie obowiązujących przepisów wymagają szczegółowej analizy i dyskusji. Zaproponowane we wniosku rozwiązania gruntownie zmieniają podejście do obecnie obowiązującego rozporządzenia ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych. Ma na to wpływ w pierwszej kolejności rozszerzenie zakresu rozporządzenia o aspekty, których obecne przepisy dotyczące wyrobów budowlanych dotychczas nie obejmowały, jak np. wyroby i usługi związane z drukowaniem przestrzennym 3D czy ponowne wykorzystanie wyrobów lub ich

części, a przede wszystkim nowe obszary wymagań zgodności. Obawy budzi fakt, że wiele elementów, które będą miały zasadniczy wpływ na wymagania stawiane wyrobom budowlanym oraz na warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych, nie zostało uwzględnionych w rozporządzeniu, tylko miałyby być w okresie późniejszym określone w aktach delegowanych. Oznacza to dużą niepewność na etapie wniosku, gdzie znaczna część wymagań jest niesprecyzowana.

Zwracamy się z wnioskiem o przyjęcie projektu stanowiska. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Naszym sprawozdawcą jest pan senator Marek Plura. Chciałem prosić pana senatora, który jest zdalnie obecny na posiedzeniu, o przedstawienie opinii i projektu stanowiska komisji.

Panie Senatorze?

SENATOR
MAREK PLURA

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

W mojej opinii oba te akty prawne zasługują na to, byśmy je zaakceptowali, czyli przyjęli. Uwagi rządu zarówno w jednym, jak i w drugim aspekcie wydają mi się czasami nieco przesadne. Jednakże w związku z tym, że dążą one do dbałości o zachowanie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw na wspólnym rynku, wnoszę o to, byśmy przyjęli oba akty prawne z uwagami rządu. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Stanowisko pana senatora jest jasne.

Czy ktoś z państwa chciał zabrać głos w dyskusji? Bardzo proszę. Nie widzę zgłoszeń.

Zamykam dyskusję.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem stanowiska zaprezentowanego przez pana senatora Plurę? (5)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

I zdalni.

Pewnie będzie 5 głosów za.

(*Starszy Sekretarz Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Agnieszka Niewczas: Zgadza się, 5 głosów za.*)

Stanowisko zostało przyjęte jednogłośnie.

Bardzo dziękuję panu ministrowi i pani minister wraz z zespołem.

Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad, tj. punktu siódmego: wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób, które angażują się w debatę publiczną, przed ewidentnie bezpodstawnymi lub stanowiącymi nadużycie postępowaniami sądowymi.

No, to w obecnej sytuacji w Polsce ma fundamentalne znaczenie. Dyskusja będzie gorąca.

W związku z tym bardzo proszę przedstawiciela Ministerstwa Sprawiedliwości, które jest instytucją prowadzącą dla tego projektu.

Pan minister Sebastian Kaleta, sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, który jest zdalnie, ma głos.

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
SEBASTIAN KALETA

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Projekt dyrektywy stanowi jedno z działań, które przewidziano w europejskim planie działania na rzecz demokracji, mających na celu wzmocnienie pluralizmu i wolności mediów w Unii Europejskiej. Celem dyrektywy jest zapewnienie ochrony osobom, przeciwko którym wytacza się powództwa typu SLAPP, poprzez przyczynienie się do wypracowania w Unii Europejskiej wspólnego sposobu rozumienia tego pojęcia i ustanowienie gwarancji proceduralnych, które mają stanowić skuteczne narzędzie pozwalające sądom radzić sobie z tego rodzaju powództwami, a jednocześnie wyposażyć osoby, przeciwko którym powództwa te są wytaczane, instrumenty umożliwiające obronę.

Postępowania sądowe ewidentnie bezpodstawne lub stanowiące nadużycie zmierzające do stłumienia debaty publicznej, często określane również mianem specyficznych powództw

zmierzających do stłumienia debaty publicznej lub SLAPP, są zjawiskiem obserwowanym w Unii Europejskiej od niedawna, ale z upływem czasu stały się coraz powszechniejsze. Mogą stanowić one szkodliwą formę nękania, zastraszenia stosowaną przeciwko osobom działającym na rzecz ochrony interesu publicznego. Postępowania te mogą być bezpodstawnymi lub wyolbrzymionymi postępowaniami sądowymi wytaczanymi, przynajmniej zazwyczaj, przez wpływową osobę, grupy lobbystyczne, korporacje lub organy państwowe stronom wyrażającym krytyczne opinie lub przekazującym treści niewygodne dla powodów sprawy, leżące w interesie publicznym. Celem takich postępowań może być cenzurowanie, zastraszanie, uciszenie krytyków poprzez obciążanie ich kosztami obrony prawnej, dopóki nie zrezygnują z krytyki lub sprzeciwu. W odróżnieniu od standardowych postępowań powództwa tego typu nie wytacza się w celu wykonania prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości, wygrania postępowania sądowego ani dochodzenia roszczeń, tylko mogą służyć one zastraszaniu pozwanych lub pozbawieniu ich zasobów. Nadrzędnym celem tego rodzaju postępowań jest wywołanie efektu mrożącego, uciszenie pozwanych i zniechęcenie ich do kontynuowania prowadzonej przez nich działalności.

Rzeczowy zakres regulacji obejmuje przepisy dotyczące gwarancji proceduralnych, wczesne oddalenie ewidentnie bezpodstawnego powództwa w postępowaniu sądowym, środki ochrony prawnej przed postępowaniami sądowymi stanowiącymi nadużycie oraz ochronę przed orzeczeniami wydanymi w państwach trzecich. Proponowane gwarancje proceduralne mają zastosowanie w sprawach wywierających skutki o charakterze transgranicznym. Transgraniczny wymiar postępowań wszczynanych w wyniku wytoczenia powództwa typu SLAPP zwiększa poziom złożoności sprawy i sprawia, że pozwani muszą stawić czoła poważniejszym wyzwaniom. Fakt, że treści publikowane w mediach internetowych są udostępniane ponad granicami poszczególnych jurysdykcji, może sprzyjać zjawisku wyboru sądu ze względu na możliwość korzystniejszego rozstrzygnięcia sprawy i utrudniać skuteczny dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz skuteczną współpracę sądową. Nadto w tym samym czasie przeciwko pozwanemu może toczyć się kilka postępowań sądowych w różnych jurysdykcjach.

Rząd co do zasady pozytywnie odnosi się do zaproponowanego projektu dyrektywy. Na aprobatę zasługuje podkreślanie istotnego znaczenia wolności wyrażania opinii, w tym wolności publicznej debaty, które stanowią sedno każdego systemu demokratycznego. Możliwość aktywnego uczestnictwa obywateli w debacie publicznej bez nieuprawnionej ingerencji ze strony organów publicznych lub innych potężnych grup interesu jest przejawem prawidłowo funkcjonującej i rozwijającej się demokracji. W ocenie rządu przedstawiony kształt dyrektywy nie odzwierciedla jednak wszystkich wcześniej dyskutowanych celów i założeń inicjatywy w zakresie przeciwdziałania SLAPP.

Wątpliwości budzi w szczególności brak doprecyzowania, że pojęcie powództwa typu SLAPP będzie obejmowało wyłącznie sprawy, w których występuje wyraźna nierównowaga sił między stronami. W szczególności sprawy wytaczane przeciwko koncernom medialnym w związku z takimi działaniami nie mogą zostać uznane za SLAPP, ponieważ ani wysyłane roszczenia nie są bezzasadne, ani pozwany nie jest słabszym uczestnikiem niż powód.

Nadto rząd RP w zaproponowanym tekście dyrektywy dostrzega wiele kwestii, które będą wymagały dopracowania, uszczegółowienia lub zmian w tekście w trakcie negocjacji, w tym dotyczące m.in. definicji stanowiących nadużycie postępowań sądowych zmierzających do stłumienia debaty publicznej, ciężaru dowodu, zasad zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez pozwanego, definicji spraw o skutkach transgranicznych. Odnośnie do definicji spraw o skutkach transgranicznych według uzasadnienia projektu dyrektywy objęcie spraw transgranicznych zakresem dyrektywy uzasadnione jest większymi trudnościami w obronie praw pozwanego. Rząd RP będzie dążył do tego, ażeby przepis art. 4 rzeczywiście odzwierciedlał ten cel. Istotne wątpliwości budzi bowiem, czy takie trudności faktycznie występują, jeżeli pozwany ma miejsce zamieszkania w siedzibie sądu. Rząd RP będzie starał się dążyć do ograniczenia zakresu dyrektywy do spraw, w których pozwany nie posiada miejsca zamieszkania w państwie sądu rozpoznającego sprawę.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej ma również zastrzeżenia do art. 4 ust. 2 projektu. Treść tego przepisu wydaje się w sposób sztuczny rozszerzać zakres stosowania dyrektywy i nie ma

związku z trudnościami w obronie pozwanego, które mogą wynikać z transgranicznego charakteru sprawy. Sprawy transgraniczne powinny ograniczać się wyłącznie do przypadków, kiedy to dla pozwanego element transgraniczności powoduje, że sprawa jest dla niego jeszcze bardziej dolegliwa, trudniejsza, ponieważ musi sobie radzić z postępowaniami w różnych jurysdykcjach – niekiedy jednocześnie. W szczególności art. 4 ust. 2 lit. a pozwala, aby praktycznie każdą sprawę przy niewielkim wysiłku zakwalifikować jako transgraniczną, uzasadniając, dlaczego sprawa leży w interesie publicznym będącym przedmiotem zainteresowania więcej niż jednego państwa członkowskiego. Jednocześnie rząd RP będzie dążył do jak największej spójności projektowanej regulacji z polskim systemem prawnym, w szczególności, jeśli chodzi o odszkodowania, kary i zabezpieczenie kosztów, a także wymogi i gwarancje proceduralne dotyczące wczesnego oddalania oczywiście bezzasadnego powództwa w postępowaniu sądowym.

Nadmieniam tylko finalnie, że aktualnie rząd pracuje nad takimi rozwiązaniami niezależnie od projektowanej dyrektywy. Mianowicie w projekcie ustawy o ochronie wolności debaty w internecie, którą przygotowało Ministerstwo Sprawiedliwości, znajdują się propozycje, żeby sądy, badając sprawę o ochronę dóbr osobistych, mogły z urzędu odrzucać na wstępnym etapie oczywiście bezzasadne powództwa, które zmierzają do wywołania efektu mrożącego wobec pozwanego. Zatem nie jest wykluczone, że zanim ten proces legislacyjny na poziomie Unii Europejskiej w tym zakresie się zakończy, Polska będzie miała własne przepisy zwiększające ochronę sygnalistów czy osób, które dotyczą tego typu powództwa. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję.

Pan senator Szwed jest naszym sprawozdawcą.

Bardzo proszę.

**SENATOR
ALEKSANDER SZWED**

Dziękuję, Panie Przewodniczący.

Panie Ministrze! Wysoka Komisjo!

Co prawda projekt ma na celu uregulowanie problemu i ograniczenie postępowań sądowych, które mają na celu stłumienie debaty publicznej, a które są bezpodstawne lub stanowią nadużycie procedury, ale komisja zaproponowała, aby z tej dyrektywy wyłączyć sprawy czysto wewnętrzne i odnieść się wyłącznie do postępowań o skutkach transgranicznych. Projekt wydaje się być zgodny z zasadą pomocniczości.

Wnoszę o przyjęcie projektu aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za propozycją pana senatora Szweida? (2)

Kto jest przeciw? (3)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Zdalni.

I proszę o podanie wyników.

2 głosy za, 3 – przeciw.

Stwierdzam, że komisja nie przyjęła rekomendowanego stanowiska.

Zgłaszam w związku z tym propozycję przyjęcia stanowiska, w myśl którego komisja popiera projekt aktu prawnego.

Kto jest za tak przedstawionym wnioskiem? (4)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Zdalni.

I proszę o podanie wyników.

Stwierdzam, że 4 głosami za – 1 senator wstrzymał się od głosu – komisja poparła projekt aktu prawnego w takiej wersji, jak on został przedstawiony.

Dziękuję bardzo państwu. Dziękuję, Panie Senatorze. Dziękuję, Panie Ministrze.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Sebastian Kaleta: Dziękuję.)

Przechodzimy do punktu: wniosek dotyczący dyrektywy Rady w sprawie ustanowienia przepisów dotyczących ulgi służącej przeciwdziałaniu zjawisku uprzywilejowania finansowania...

(Głos z sali: Nie, nie...)

Nie, nie, to już było przecież... Co ja mówię...

(Głos z sali: Teraz punkt dziesiąty.)

No właśnie, punkt dziesiąty: wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego

i Rady zmieniającego rozporządzenie w odniesieniu do szczególnych działań mających zapewnić nadzwyczajne tymczasowe wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w odpowiedzi na wpływ rosyjskiej inwazji na Ukrainę.

Instytucją prowadzącą jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam serdecznie pana Ryszarda Bartosika, sekretarza stanu w ministerstwie.

Bardzo proszę o przedstawienie projektu aktu prawnego.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RYSZARD BARTOSIK

Dzień dobry.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Omawiamy stanowisko do projektu aktu prawnego przygotowywanego przez Komisję Europejską w związku z sytuacją wywołaną skutkami agresji Rosji na Ukrainę. Komisja zaproponowała nowy nadzwyczajny i tymczasowy mechanizm w ramach drugiego filaru wspólnej polityki rolnej. Umożliwić on ma odpowiedź na problemy z płynnością finansową, które dotknęły gospodarstwa rolne oraz małe i średnie przedsiębiorstwa w sektorze rolno-żywnościowym. Problemy te wynikają ze znaczącego wzrostu kosztów produkcji, szczególnie pasz i nawozów. Komisja wskazuje także na trudną sytuację przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym, które ponoszą wyższe koszty gazu i energii elektrycznej.

Proponowane wsparcie ma mieć charakter jednorazowej ryczałtowej płatności. Maksymalny proponowany poziom wsparcia wynosi 15 tysięcy euro w przypadku, gdy beneficjentem będzie rolnik, oraz 100 tysięcy euro w przypadku, gdy beneficjentem będzie przedsiębiorstwo. Skumulowane wsparcie w ramach proponowanego działania nie powinno przekroczyć 5% wkładu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2021–2022. Wsparcie musi być wypłacone do 15 października 2023 r. na podstawie wniosków o wsparcie zatwierdzonych do 31 marca 2023 r. Wsparcie ma zostać ukierunkowane na podmioty, które najbardziej ucierpiały w wyniku kryzysu.

Komisja zaproponowała, aby nowy instrument brał też pod uwagę kwestie zmian klimatu i wyzwania środowiskowe i aby ułatwiał przejście na zrównoważone, odporne i sprawiedliwe systemy żywnościowe w Unii Europejskiej i na świecie. Wprowadzając działania oparte na proponowanych przepisach, państwa członkowskie będą musiały przygotować zmiany swoich programów rozwoju obszarów wiejskich.

Chcę powiedzieć, że w zasadzie zakończyły się już prace nad tym aktem prawnym w Radzie Unii Europejskiej i Parlamencie Europejskim. Mamy już uzgodniony kompromis. Rozporządzenie zostało przyjęte przez Parlament Europejski 23 czerwca, a Rada Unii Europejskiej przyjęła je wczoraj, 28 czerwca na posiedzeniu Rady do spraw Środowiska...

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Panie Ministrze, nigdy tego nie robię, ale nasz czas właśnie upłynął i stoją już tutaj w oczekiwaniu – no, siedzą – przedstawiciele zespołu, w związku z tym... My wiemy o tym, jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie. Bardzo dziękuję za to wprowadzenie wraz z jego uaktualnieniem, ale teraz poproszę pana senatora...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik: Jedno zdanie...)

Ewentualnie w dyskusji.

Proszę pana senatora o przedstawienie teraz projektu stanowiska naszej komisji, żebyśmy mogli zagłosować.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik: Jedno zdanie, Panie Przewodniczący.)

Bardzo proszę. Oczywiście.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
RYSZARD BARTOSIK

Proszę o przyjęcie tej propozycji.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dobrze. Dziękuję, Panie Ministrze.

(Senator Aleksander Szwed: Dziękuję. Panie Przewodniczący...)

Pan senator sprawozdawca.
(Wypowiedź poza mikrofonem)

SENATOR
ALEKSANDER SZWED

Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Panie Ministrze! Wysoka Komisjo!

To bardzo ważny projekt dotyczący tymczasowego wsparcia dla rolników oraz małych i średnich podmiotów sektora rolno-spożywczego, zwłaszcza w związku z wpływem na rolnictwo rosyjskiej inwazji na Ukrainę. Jeśli chodzi o zasadę pomocniczości, to powiem, że projekt ze względu na to, że nie rozszerza uprawnień Komisji Europejskiej, wydaje się być zgodny z zasadą pomocniczości. Jest tutaj wiele ważnych uwag rządu, zwłaszcza z perspektywy rolników, tak że wnoszę o przyjęcie aktu prawnego wraz z uwagami rządu.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Stanowisko jest zaproponowane i jest jasne.
Przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem stanowiska zaproponowanego przez pana senatora Szwe-
da? (4)

Kto jest przeciw? (o)
Kto się wstrzymał? (o)
Zdalni.

I proszę o podanie wyników.
(Starszy Sekretarz Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej Agnieszka Niewczas: 4 senatorów za. Jednogłośnie.)

Stanowisko zaprezentowane przez pana senatora Szwe-
da zostało jednogłośnie przyjęte przez komisję.

W punktach jedenastym, dwunastym i trzynastym mamy propozycje prezydium, które muszą odczytać.

Mianowicie w punkcie jedenastym jest propozycja, aby akty ustawodawcze o sygnaturach COM (2022) 189 – art. 7, 184 – art. 7, 179 – art. 7 i 174 – art. 7 przyjąć bez uwag.

Czy są inne głosy?

Nie ma głosów sprzeciwu, w związku z tym rozumiem, że propozycja prezydium została przyjęta.

W punkcie dwunastym są akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie będzie występowała o stanowisko rządu – COM (2022) 230 art. 3 itd.

Czy są jakieś inne propozycje? Nie widzę.

W takim razie rozumiem, że komisja przyjęła propozycję prezydium.

I w punkcie ostatnim są akty nieustawodawcze, w sprawie których komisja nie będzie występowała o stanowisko rządu, propozycje COM (2022) – i teraz numery – 199, 200, 201, 205, 207, 208, 214, 215, 218, 219, 241, 246, 247, 248, 259, 263, 275, 276, 277, 281, 282 JOIN 33.

Czy są jakieś inne propozycje, abyśmy występowali o stanowisko rządu w tych sprawach? Nie widzę zgłoszeń.

W związku z tym rozumiem, że propozycja prezydium została przyjęta.

Dziękuję państwu za uwagę. Zaraz zamknę posiedzenie komisji. Dziękuję serdecznie wszystkim ekspertom za wielką pracę, która została wykonana, a państwu sprawozdawcom – za bardzo jasne i przejrzyste sprawozdawanie.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 05)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy